

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata miejscowa:
 bez odnośzenia:
 Na rok 9 rsr.
 „ 6 miesięcy 4 50 k.
 „ 3 miesiące 2 25 k.
 „ 1 miesiąc 75 k.
 Za odnośzenie dopłaca się
 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa
 z odryłką pocztą:
 Na rok 12 rsr.
 „ 6 miesięcy 6 „
 „ 3 miesiące 3 „
 „ 1 miesiąc 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospektie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Sołowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i. t. d. Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

ROK DZIESIĄTY.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We czwartek, 13 (25) września, — Ob. chr. Wskr. w Ior.
 W piątek, 14 (26) września, — Wozd. czr. Krest.
 W sobotę, 15 (27) września, — św. Nikity wś. muez.
 Słońce wsch. o godz. 5 min. 49; zach. o godz. 5 min. 54.

Spozyczenia meteorologiczne dostarczane przez obserwatorium warszawskie. Dnia 11 (23) Września 1873 roku.

Cisnienie powietrza sprowadzone do 0°	Temper. powietrza Celsjusza	Wilgotność	Kierunek wiatru
754.4	+ 5.1	94	zachodni.
752.9	+ 11.8	71	pół-zachodni.
759.6	+ 7.0	100	spokojnie.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We czwartek, 13 (25) września, — św. Cyprjana i Just. męcz.
 W piątek, 14 (26) września, — św. Aurelija panny.
 W sobotę, 15 (27) września, — św. Kosmy i Damiana.
 Wysokość wody na Wiśle stop 0 cali 10

OD KANTORU REDAKCJI.

Kantor Redakcji Dzienników, dla ułatwienia prenumeraty, załącza dla każdego z pp. prenumeratorów zamiejscowych, przy dzisiejszym numerze, list zwrotny.

Pragnący zaprenumerować Dziennik, potrzebuje tylko wpisać w liście swe nazwisko i stację, przez którą pragnie otrzymywać Dziennik, oraz dołączyć należność, i zapieczętowany taką w list zwrotny, odesłać go franco do Kantoru Redakcji.

DZIAŁ URZĘDOWY.

* Przez Imienny ukaz, wydany do Kantoru Dworskiego, z 20 sierpnia roku bieżącego, panna Olga Pogorska Najmilsiejszej mianowana została fręjfną przy Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani.

* Przez rozkaz w wydziale Górniczym z 10 sierpnia r. b. w ydelegowany został, inżynier górniczy zostający w Głównym Zarządzie Górniczym, sekretarz kolejalny Jonscher — do Królestwa Polskiego i Szlązka, dla obejrzenia kopalni węgla kamiennego w Królestwie i na Szlązku, na dwa miesiące.

Ustawa Towarzystwa Cukrowni Zakrzowskiej

(Najwyżej zatwierdzona 18 maja 1873 r.)

Cel założenia Towarzystwa, jego prawa i obowiązki.

§ 1. Dla urządzenia i utrzymywania cukrowni w osadzie Zakrzówku, w powiecie Janowskim, w guber-

nji Lubelskiej, należącej do generał-adjutanta Teodora Teodorowicza Trepowa, zakłada się Towarzystwo akcyjne pod nazwą Towarzystwo Cukrowni Zakrzowskiej.

Uwaga 1-a. Założycielami Towarzystwa są: generał-adjutant Trepow; kamerjunker dworu Jego Cesarskiej Mości, rada dworu hrabia Nirod; i warszawscy kupcy Le-jej gildji: Jakób Lilienstern i Maurycy Wortman.

Uwaga 2-a. Ustąpienie przed utworzeniem Towarzystwa przez założycieli innym osobom swych praw i obowiązków względem Towarzystwa, przyłączenie nowych założycieli i wyłączenie z liczby założycieli którejkolwiek z wymienionych w niniejszej ustawie osób, dopuszczają się nie inaczej, jak po wyjednaniu za każdym razem upoważnienia Rządu drogą ustawową.

§ 2. W tym celu Towarzystwo, po porozumieniu się z właścicielem osady Zakrzówek, nabywa drogą prawną na własność sto dziesiąt gruntu czyli około dwóchset morgów w tej osadzie. Nabywiec pomienionego gruntu przez Towarzystwo i przepisanie na imię Towarzystwa, odbywa się z zachowaniem obowiązujących w tym przedmiocie przepisów prawa. Przechodzi on na własność Towarzystwa według należytých planu, opisu i oszacowania; ostateczne oznaczenie ceny całego pomienionego majątku, zależy od uznania pierwszego Ogólnego Zebrania akcjonariuszów, prawnie doszłego do sku.

Uwaga 1-a. Ustepowując Towarzystwu grunt nie wchodzi do składu dóbr majorackich generał-adjutanta Trepowa.

Uwaga 2-a. Tak samo Ogólne Zebranie stanowi o przyjęciu na koszt Towarzystwa wszystkich rozchodów na jego urządzenie i otwarcie.

§ 3. Towarzystwu nadaje się prawo, z zachowaniem istniejących przepisów, i po wyjednanu w właściwych wypadkach upoważnienia zwierzchności, nabywać na własność i zadzierżawiać potrzebne mu, odpowiednio celowi Towarzystwa, w okolicy cukrowni lasy i grunta, oraz urządzać w nabytej przez nie miejscowości inne zakłady, mające związek z produkcją cukru.

§ 4. Towarzystwo, jego ajenci i kantory, pod względem opłat gildyjnych, podatków na prawo handlu, opłat celnych, stęplowych i innych ogólnych i miejscowych, podlegają wszystkim przepisom i postanowieniom tak ogólnym jak i dotyczącym przedsiębiorstw

Towarzystw w Cesarstwie obowiązującym, oraz tym, jakie w przyszłości w tym przedmiocie będą wydane.

§ 5. Kapitał Towarzystwa oznacza się na czterysto sto tysięcy rubli, podzielonych na tysiąc sześćset akcji, po dwieście pięćdziesiąt rubli każda.

§ 6. Pomieniona w § 5 ilość akcji dozwala się założycielom podzielić pomiędzy siebie i zaproszenie przez nich do udziału w przedsiębiorstwie osoby. Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy, od dnia zatwierdzenia Ustawy, cała ilość akcji nie zostanie w taki sposób rozehrana, z wniesieniem za akcje pierwsiastkowej zapłaty (§ 7), to na pozostałe otwierają się zapisy publiczne, które mogą trwać następnie nie dłużej jak cztery miesiące.

§ 7. Pierwiastkowa opłata za akcje oznacza się po sto rubli za każdą, które to pieniądze powinny być wniesione w ciągu sześciu miesięcy po zatwierdzeniu Ustawy, z zapisaniem opłat do ustanowionych ksiąg, poczem Towarzystwo otwiera swe czynności; w razie niewykonania tego, Towarzystwo uważa się za niedoszłe do skutku. Termin i wysokość następných opłat oznaczają się według postanowień Ogólnego Zebrania, z zastrzeżeniem aby spłata całkowitej przypadającej za każdą akcję sumy (dwieście pięćdziesiąt rubli) była dokonana nie później jak w dwa lata po zatwierdzeniu Ustawy. W razie niewykonania tego, Towarzystwo uważa się za niedoszłe do skutku i obowiązuje jest zlikwidować swe interesy. O terminach i wysokości opłat ogłasza się na dwa miesiące przed ich nastaniem.

Uwaga. Ogłoszenia Towarzystwa, w niniejszym i innych wskazanych w prawie i niniejszej Ustawie wypadkach, robią się w Gonicu Urzędowym, Dziennikach obydwóch stolic i Dzienniku Warszawskim z zachowaniem ustanowionych przepisów.

§ 8. Za otrzymaną pierwsiastkową opłatę udzielają się imienne świadectwa czasowe, na których zaznaczają się i następujące opłaty: po zupełnym spłaceniu całej przypadającej za akcje sumy, pomienione świadectwa wymienią się na akcje.

§ 9. Jeżeli który z akcjonariuszów nie wniesie zażądanych pieniędzy w terminie, to udziela mu się dwa miesiące zwłoki, z opłatą na rzecz Towarzystwa po jeden procent miesięcznie od niewniesionej w terminie sumy. Jeżeli i potem pieniądze na świadectwa nie będą wniesione, to świadectwa te niszczą się, o czein robi się właściwe ogłoszenie i zastępuje się przez nowe świadectwa za temi samymi numerami, które sprzedają

się przez Dyrekcję Towarzystwa. Z otrzymanych za takie świadectwa sum, po pokryciu zaległych opłat, z procentami za opóźnienie i kosztami sprzedaży i ogłoszenia, reszta wypłaca się byłemu posiadaczowi zniszczonego świadectwa.

§ 10. O założeniu Towarzystwa i otwarciu jego działań ogłasza się do wiadomości publicznej.

§ 11. Następnie, przy rozwoju interesów Towarzystwa, i po zupełnym spłaceniu pierwsiastkowej wypuszczonych akcji, może takowe powiększyć swój kapitał do jednego miliona rubli, za pomocą emisji dwóch tysięcy czterystu dodatkowych akcji, po poprzedniej cenie, lecz nie inaczej, jak w skutku postanowienia Ogólnego Zebrania akcjonariuszów i za osobem za każdym razem upoważnieniem Rządu, drogą przezeń zatwierdzoną.

§ 12. Przy następných emisjach akcji, pierwszeństwo do ich nabywania mają właściciele pierwsiastkowej emisji akcji; jeżeli zaś akcje nowej emisji nie będą rozehrane całkowicie przez właścicieli pierwotnych akcji, to na pozostałą z nich część otwierają się, za upoważnieniem Ministra Finansów i na warunkach, podlegających poprzedniemu jego zatwierdzeniu, publiczne zapisy.

§ 13. Akcje Towarzystwa, mogą być według zadania akcjonariuszów, imienne albo na okaziciela. Akcje wycinają się z księgi i powinny mieć podpisy wszystkich członków Dyrekcji, buchaltera i kasjera z przyłożeniem pieczęci Towarzystwa.

§ 14. Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponów, na odbieranie za nie dywidendy w ciągu lat dziesięciu; na kuponach tych oznaczają się numera akcji, do których każdy z nich należy i lata w porządku kolejnym. Po upływie dziesięciu lat, akcjonariuszom mają być wydane nowe arkusze kuponów, w tym samym porządku, na następie lat dziesięć i. t. d.

§ 15. Ustąpienie czasowych świadectw i imienných akcji przez jednego posiadacza drugiemu lub osobie postronnej dokonywa się za pomocą cesji na akcjach i świadectwach, które przy deklaracji cesyjnej powinny być okazane Dyrekcji Towarzystwa dla zaznaczenia u ustąpieniu w jej ksiągkach. Sama Dyrekcja robi cesję na świadectwach i akcjach tylko w wypadkach określonych w art. 2.167 T. X Prawa Cywilnego (wyd. 1857 r.) i za decyzją sądowną.

Uwaga. Świadectwo czasowe na którym nie będzie zaznaczony odbiór przez Dyrekcję opłaty, termin której, według § 9 upłynął, nie może być cedowane lub

tyometr. Prawdopodobnie była to tarcza w rodzaju opisanych przez Homera.

Drugim przedmiotem przeze mnie wydobytym, był kocioł miedziany, o dwóch horyzontalnych uszach, trzymający średnicy 43 i wysokości 14 centymetrów, mający dno płaskie o 20 centymetrach średnicy.

Trzecim przedmiotem jaki się oczom moim ukazał, była płyta miedziana, gruba na 1 centymetr, szeroka na 10, długa na 44 centymetry. Rzeżona płyta jest w dwóch miejscach mocno wygięta; przypuszczać należy, że wygięcia te nastąpiły w skutek gorąca na jakie przedmiot ten był wystawiony w czasie pożaru. Do płyty jest jakby przykuta waza srebrna, mająca 12 centymetrów szerokości i tyleż wysokości, co zapewne nastąpiło przypadkowo z przyczyny pożaru.

Czwartym przedmiotem była waza miedziana, mająca 14 centymetrów wysokości i 12 szerokości. Następnie znalazłem kolistą butelkę szczerozłotą, mającą 15 centymetrów wysokości i 14 średnicy, ważącą 403 gramów, otoczoną w około rozpięzłymi lecz niedokonczonymi ozdobami gzygzakowemi; dalej puhar, również z szczerzego złota, mający 9 centymetrów wysokości, 7 1/4 szerokości i 226 gramów wagi — wreszcie puhar szczerozłoty w kształcie okrętu, opatrzony dwiema antabami, wysoki na 9, długi na 18 1/4, szeroki na 18 1/2 centymetrów, ważący 600 gramów. Z obu stron puhar ten opatrzony jest dziobami od picia; jeden z tych dziobów szeroki jest na 7, drugi na 3 centymetry. Jak niezony przyjaciel mój, profesor Stefan Kumanides z Aten utrzymuje, gospodarz lub podający ten puhar do picia, zapewne pił napród sam z wąskiego dziobu i na dowód szacunku, częstowanemu gościowi dawał się napić z szerokiego dziobu. Naczynie to ma podstawkę wysoką na 3 1/2, a szeroką na 2 centymetry, i przedstawiającą zapewne homerowski *δεσας αμφικυπταλον*; jesteniatoli przekonania, że te wysokie puhary, mające kształt naszych kielichów do wina zampanskiego, byływ także niekiedy ze złota. Nie mogę przytem pominąć u wagi bardzo ważnej dla historii sztuki, że powyższe naczynia były zrobione z lanego złota, gdy nie zupełnie masywne antaby, jako żeł wzmiankowany wyżej złoty puhar i butelka, były z kutego złota.

Skarb ten składa się dalej z małego złotego puhara, zawierającego w sobie 25% srebra; puhar ten wa-

ży 76 gramów, posiada nóżkę mającą wysokości 2, szerokości 2 1/2 centymetrów; nóżka ta jest zgięta, tak, że puhar da się tylko postawić od strony otworu. Znalazłem również 6 kawałków kutech, będących mieszanią złota i srebra, w formie wielkich rekojesi, z których jedna jest okrągława a druga wycięta w kształcie księżycy.

Dwa większe kawałki mają długości 21 1/2, szerokości 5 centymetrów, każdy zaś z nich waży 184 gramów. Następne dwa kawałki zawierają długości 18 1/2, szerokości 3 centymetry i waży po 173 gramów. Dwie pozostałe sztuki mają długości 17 1/4 i szerokości 3 centymetry, wagi zaś po 170 gramów. Są to prawdopodobnie homerowski talenta, które tylko małego formatu być mogły, gdyż naprzykład Achilles (Iliada XXIII, 269), jako pierwszą nagrodę za waleczność, przeznaczył żonę, jako drugą nagrodę ofiarował konia, jako trzecią, kocioł, zaś czwartą nagrodą były dwa złote talenta. Znalazłem dalej trzy wielkie srebrne wazy, z których największa ma wysokości 21, średnicy 20 z uchem, długości 14, szerokości 9 centymetrów. Druga waza ma wysokości 17 1/2, średnicy zaś 15 centymetrów. Wpatrując się bliżej, widzieć można na niej wierzchnią część innej stopniałej od ognia srebrnej wazy, z której pozostały tylko same odłamki. Trzecia waza ma wysokości 18 a średnicy 15 1/2 centymetrów; w dolnej części jest nieco stopniałej miedzi, która zapewne w czasie pożaru siękła z miedzianych przedmiotów. Wszystkie trzy wazy są u dołu kolistę i dla tego nie dadzą się ustawić bez podparcia. Znalazłem tam dalej srebrny puhar wysokości 8 1/2, centymetrów, którego otwór zawiera średnicy 14 centymetrów, oraz dwie małe srebrne wazy przepysnej roboty; większa posiada z każdej strony dwie rurki zaopatrzone sznurkami do zawieszania i ma wraz z okrągłą przykrywką wysokości 20, objętości w średnicy 9 centymetrów. Mniejsza waza jest zaopatrzona w rurkę z każdej strony ze sznurkiem do zawieszania i łącznie z przykrywką ma wysokości 17, szerokości 8 centymetrów. Obok tych złotych i srebrnych przedmiotów znalazłem 13 wleczni miedzianych, długości od 17 1/2, do 21, 21 1/2, 23 i szerokości 4 do 6 centymetrów; u spodu spozstrzegąc się daje otwór w którym zwykle tkwi gwóźdź lub sztyft, za pomocą którego włócznia była przymocowa-

na do drzewca. Wlecznie trojańskie były zatem różne od greckich i rzymskich, bo gdy u tych ostatnich wpuszczano drzewce we włócznie, u tamtych wprawiano zaś włócznie w drzewce. Odkryłem dalej 14 sztuk broni miedzianej; na bron tej rodzaju często tu natrafic można, pomimo że takowa jeszcze nigdzie nie była widziana; jeden koniec tej broni jest tępy, drugi zaś ma szerokie ostrze. Początkowo uważałem ją za pewien rodzaj włóczni, lecz następnie przyszedłem do przekonania, że mogła służyć jako topór wojenny; narzędzia te mają długości 31, grubości 1 1/4—2, szerokości 3—7 1/2 centymetrów, największe zaś wazą 1365 gramów.

Natrafłem tuż na 7 wielkich obosiecznych miedzianych sztyletów; rekojesę była pod prostokątem wygięta, i zapewne miała niegdyś oprawę z drzewa, gdyż gdyby była oprawna w kosć, ślady takowej byłyby dotąd widoczne. Spiczasta rekojesę była wpuszczona w drzewo, tak, iż wystawał koniec długości 1 1/2 centymetra. Największy sztylet ma długości 27, a w szerokim końcu 5 1/2 centymetrów, zaś u drugiego sztyletu, mającego szerokości 4 1/2 i długości 22 1/2 centym., koniec jest ulamany, lecz zdaje się, że przedtem długość jego wynosiła 38 centymetrów. Trzeci sztylet, długi na 22 centymetry, ma w szerokim końcu 3 1/2 centymetra. Czwarty jest skutkiem ognia zupełnie zwinięty, zdaje się jednak, że miał 28 centymetrów długości. Z piątego, szóstego i siódmego sztyletu pozostały tylko kawałki, długie 10 do 13 1/2 centymetrów. Zdaje się, że w nasie stopniały od ognia włóczni i toporów, znajdując się jeszcze jeden sztylet.

Pomiędzy zwyczajnymi sztyletami, posiadającymi ostrza tylko z jednej strony, znajduje się jeden mający 15 1/2 centymetrów długości, jak również odłamek miecza długości 22, szerokości 5 centymetrów, oraz czworokątny miedziany drag, mający długości 38 centymetrów i zakonczony ostrzem; jak się domyślać należy, służył on za oręż.

Wszystkie wyżej wymienione przedmioty znalazłem na szczycie murów, których budowę Homer przypisuje Neptunowi i Apollinowi, i dla tego wnoszę, że takowe leżały w drewnianej skrzyni, jak o tem w Iliadzie (XXIV 228) w pałacu Priama jest wzmianka; wniosek mój opierał na tem, że bezpośrednio obok tych przed-

ustępowane innej osobie, i wszelka umowa co do takiego świadectwa uznaje się za nieważną; warunek ten powinien być oznaczony na samych świadectwach.

§ 16. Cesja przez jedną osobę drugiej akcji na okaziciela odbywa się bez żadnej formalności, a za właściciela akcji na okaziciela uznaje się zawsze osoba, która ma je w swych rękach.

§ 17. Kupony mogą być cedowane i razem z akcjami i oddzielnie od nich. W obydwóch przypadkach nie są wymagane żadne cesje na kuponach lub deklaracje o cedowaniu kuponów.

§ 18. W razie zaginięcia czasowych świadectw lub akcji imiennych, właściciel ich powinien na piśmie zawiadomić o tem Dyrekcję, z oznaczeniem numerów zaginionych świadectw i akcji. Dyrekcja ogłasza kosztownym właściciela. Jeżeli po upływie sześciu miesięcy od daty ogłoszenia nie będzie dostarczona żadna wiadomość o zaginionych świadectwach lub akcjach, to wydają się nowe świadectwa lub akcje, pod dawnymi numerami i z napisem, że zostały wydane w zamian zaginionych, przy czym akcje wydają się bez arkusza kuponów na bieżące dziesięć lat.

§ 19. O zaginięciu kuponów i akcji na okaziciela żadne oznajmienia nie przyjmują się, i ten komu zaginięty arkuś kuponów, utracą prawo pobierania dywidendy za wszystkie zaginione kupony. Po nastaniu zaś terminu wydawania nowych arkuś kuponów do akcji, takowe wydają się właścicielom akcji.

§ 20. Po urządzeniu cukrowni i całkowitem spłaceniu pierwszoklasowych wypuszczonych akcji, Towarzystwo dozwala się, dla utworzenia kapitału obrotowego, wypuścić obligacje nie mniej jak po dwieście pięćdziesiąt rubli każda, w ogóle na kapitał nominalny równy połowie zakładowego, rzeczywiste wniesionego kapitału na akcje, z zastrzeżeniem: 1) żeby wypłata procentów od obligacji i kapitału za wylosowane obligacje była zapewniona, z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi długami Towarzystwa: a) wszystkimi jego zyskami; b) kapitałem zapasowym, i c) całym ruchomym i nieruchomości majątkiem Towarzystwa, tak nabytym przy jego utworzeniu się, jak i tym, który następnie zostanie przez niego nabyty, dla czego obligacje mogą być wypuszczone dopiero po wniesieniu obligacyjnego długu, w nominalnej cenie wszystkich wypuszczonych obligacji, do ksiąg hipotecznych, z prawem pierwszej hipoteki; 2) żeby stopa procentu płaconego od obligacji, warunki ich emisji, forma, termin i sposoby umorzenia określone były przez Ogólne Zebranie akcjonariuszów i przed emisją przedstawione na zatwierdzenie Ministra Finansów. (D. c. n.)

Wykaz biegu cholery w Cesarstwie, według urzędowych doniesień, nadesłanych do Departamentu Lekarskiego od 2 do 9 września 1873 r.

Table with columns: Zachorowało, Wyzdrowiało, Umarło, Pozostało. Rows list various provinces like guberni Warszawskiej, w powiatach, etc.

Table with columns: 106 35 46 26, 210 61 103 46, 198 61 64 82, etc. Rows list provinces like guberni Kieleckiej, guberni Łomżyńskiej, guberni Piotrkowskiej.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W guberni suwalskiej obecnie znajdują następujące zakłady dobroczynne: 1) Suwalski dom schronienia ubogich, urządzony w 1869 roku, z rozporządzenia Namiestnika w Królestwie Polskim, przeważnie dla starców i bezsilnych, rodem z zachodniego kraju, powróconych tu z zesłania. Dom ten utrzymuje się wyłącznie kosztem zapomogi ze skarbu, ponieważ procent od nadanego mu nieznacznego kapitału 5,373 rubli, złożonego w Banku Polskim, bardzo jest niedostateczny na zaspokojenie najskromniejszych jego potrzeb. W 1872 roku w zakładzie tym znajdowało się 9 osób obojga płci, które przebyły łącznie 2,926 dni; utrzymanie ich i domu kosztowało rocznie 392 rub. 23 1/2 kop.

miotów natrafiam na klucz miedziany, długości 10 1/2 centymetrów, którego zab długi na 5 centymetrów, jest bardzo podobny do kluczy do skrzyń kasowych przez banki używanych. Godnym jest uwagi, że klucz ten miał drewniany trzonek.

Zapewne ktoś z członków rodziny Priama chciał jak najspieszniej skarb ten zapakować do skrzyni i zabrać z sobą, lecz prawdopodobnie nie miał tyle czasu, ażeby wyjąć klucz, gdyż w jednej chwili został zapewne ujęty lub padł z ręki nieprzyjaciela, i dla tego pozostawił skrzynię, która przysypana została na 5 do 6 stop czerwonym popiołem i kamieniami pochodzącymi z sąsiedniego, w pobliżu stojącego królewskiego pałacu. Na miejscu w którym pozostawiono skarb, wzniesli następcy trojanów silne obronne mury wysokości 6 metrów, grubości 1 m. 8 cent., zbudowane z ościsłanych i nieobrobionych kamieni. Ze skarb ten pakowano wśród największego niebezpieczeństwa, dowodzi między innymi ta okoliczność, że wewnątrz największej srebrnej wazy, znalazłem na dnie, dwie przepyszne opaski na głowę, jeden diadem i cztery również złote misternie zrobione kolczyki; tamże leżały 56 złotych kolczyków oryginalnego kształtu i tysiące małych pierścionków, guzików i t. p., które widocznie stanowiły części innych kosztowności; prztem znalazłem 6 złotych bransoletek, a na wierzchu oba wąż wziankowane złote puchary mniejszego kalibru.

Jedna opaska na głowę, mająca długości 51 centymetrów, składa się z złotego łańcucha, u którego z każdej strony wisi 8 małych łańcuszków, zdobnych złotymi listkami i używanych do ubrania głowy; łańcuszki mają po 39 centymetrów długości, na każdym zawieszony jest złoty posażek długości 3 1/2 centymetrów, wyobrażający głowę sowy, jako opiekunki Troi. Oprócz opaski widzieć można diadem o 74 łańcuszkach zdobnych listkami wyrobionymi ze złota i mającymi długości 10 centymetrów; u dołu znajdują się podwójne listki długie na 2 centymetry.

Druga opaska stanowi złoty diadem, długości 55 cent., szerokości 12 milimetrów, u którego dla pokrycia głowy, znajduje się z każdej strony 11 łańcuszków ozdobionych czworokątami listkami i powiązanych 4-ma poprzecznymi łańcuszkami, zaś u spodu każdego łańcuszka znajduje się posażek opiekunki Troi, długi

na 25 milimetrów; długość łańcucha wraz z posażkiem wynosi 25 centymetrów; posażki te mają podobieństwo do twarzy ludzkiej, pomimo że głowa sowy o dwóch dużych oczach jest widoczna. Na opasce wisi 47 łańcuszków ozdobionych czworokątnymi listkami, na każdym łańcuszku zawieszony jest posażek długości 18 milimetrów, wyobrażający bóstwo opiekuńcze Troi; dłuższe łańcuszki wraz z posażkiem ma tylko 10 centymetrów.

Diadem ma długości 46, szerokości 1 centymetr; z każdej strony są wywiercone 3 dziurki; posiada 8 przedziałów, w każdym widać 2 wielkie otwory połączone z sobą za pomocą ozdobnych ogniw. Z pomiędzy 4-ech kolezyczków, tylko dwa są jednakowego kształtu. U wierzchniej ich części, mającej kształt koszyka i ozdobionej dwoma rzędami pereł, wisi 6 łańcuszków zapopatrzonych 3-ma czworokątnymi cylindrami; u spodu z każdej strony są umieszczone posażki, wyobrażające opiekunki Troi. Długość kolezyczków wynosi 9 centymetrów. Wierzchnia część dwóch innych jest większa i grubsza, na również kształt koszyka, u którego są przyzcpione 5 łańcuszków pokrytych małymi okrągłymi listkami; do tych łańcuszków są przytwierdzone nieco większe posażki bogini Troi. Długość jednego z kolezyczków wynosi 9 centymetrów, pozostałe zaś mają po osm centymetrów.

Z pomiędzy 6-u złotych bransoletek, dwie są zwyczajnego kształtu, zamykane i mają grubości 4 milimetry; trzecia, również zamykana, składa się z ozdobnej wstęgi grubości 1 milimetr i szerokości 7 milimetrów; pozostałe trzy są podwójne i mają końce zagięte, ozdobione główką.

Pozostałe 56 złotych kolczyków są różnej wielkości; z tych trzy, o ile się zdaje, były używane przez księżniczkę domu królewskiego zamiast pierścionków. Kształt tych kolczyków nie ma żadnego podobieństwa z greckimi, rzymskimi, egipskimi lub asyryjskimi kolczykami. U 20-tu znajdują się czterokątne, u 10-u trzykątne listki, i dla tego z pozoru są one podobne do tych, jakie w roku zeszłym, w głębokości 9 lub 13 metrów, przezemnie znalezione zostały; 18 innych zauważyć mają po 6 listków, u wierzchu widać 2 guziczki, w środku 2 rzędy po 5 guziczków, a u dołu 3 guziczki. Dwie największe zauważyć, które z powodu

Krasnopolskiej i Kopcowskiej w powiecie sejmskim i Dowspużdzkiej, w powiecie augustowskim. Zakłady te, na podstawie Najwyższego rozkazu z 19 lipca 1870 r., bezpośrednio zarządzane są przez gromady wiejskie. Utrzymują się w części z własnych funduszy, w części z ofiar dobroczynnych, przeważnie artykułów żywności, nadsyłanych przez okolicznych wieśniaków i oprócz tego, mają legowane im kapitały: dom krasnopolski—2,188 rub., kopcowski—300 rub. i dowspużdzki—570 rub., deponowane w Banku Polskim.

W pierwszym z tych domów przytulku, znajdowało się w 1872 roku—12 starców i kalek włościan miejscowych obojga płci, a w dowspużdzkiej jeden mężczyzna i 2 kobiety. Kopcowski zaś dom przytulku nie pobierając od 1866 roku procentu od swego kapitału, zabezpieczonego na hipotece dóbr prywatnych Justynjanowa i odesłanego przez komisję likwidacyjną do Banku Polskiego, nie mógł zostać dotąd otwarty z powodu braku wszelkich innych funduszy.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

W poniedziałek, dnia 10 (22) września w południe, odbyła się w Uniwersytecie lekcja wstępna pana Teodora Siegiel magistra prawa, nowomianowanego docenta historii porównawczej prawodawstw słowiańskich. (Kur. War.)

W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do polęci wykonawczej zamieszczono: Urządzona przez mieszkańców cyrkułu 1/11 Zamkowego w domu pod Nr. 2589 przy ulicy Bugaj sala choleryczna, z powodu zmniejszenia się wypadków epidemii, zamknięta została.

Wykaz liczby o stanie cholery w m. Warszawie: pozostawało chorych do dnia 9 (21) września 739, w ciągu upłynionej doby od dnia 9 (21) do 10 (22) września zachorowało 21, z których i dawniejszych wyzdrowiało 41, zmarło 11, zatem na 9 (21) września pozostało chorych 708. W wojskach garnizonu warszawskiego: pozostawało chorych do d. 9 (21) września 65; w ciągu upłynionej doby zachorowało 1, z których i dawniejszych wyzdrowiało 8, umarło 1, zatem na dzień 10 (22) września pozostało chorych 57.

W ogóle od czasu pojawienia się cholery to jest od dnia 18 (30) maja roku bieżącego zachorowało 4055, w tej liczbie dzieci 751; wyzdrowiało 1867, dzieci 215; umarło 1480, dzieci 353; a w wojskach: zachorowało 744, wyzdrowiało 454, umarło 233 osób.

Tydzien giełdowy.

Na giełdzie warszawskiej w przedziale tygodniowym stosunek kursowy: weksli zagranicznych nieco się pogorszył, wytworzyła się albowiem tendencja ku podwyższeniu takowych, skutkiem niestających codziennie się zmieniających notowań naszej waluty w Berlinie, i podrozenia weksli londyńskich w Petersburgu; kierunek ten zwyczajowo jednakże niejako wstrzymany został w operacjach wekslami pruskimi, kiedy komisowo zlecenia, w większych ilościach trasowania na różne miejscowości niemieckie na targ nasz giełdowy sprowadzili; fluktuacje te zniknęły ostatecznie ustąpił masiły przy ponownem cofnięciu się kursu weksli londyńskich w Petersburgu, i podwyżka stanowczo ustaliła się w ostatnim dniu czynności giełdowych. Zmiany jakie się wykazują są następujące: Weksle pruskie z 110,10—109,80 podniosły się o 1/10 na 110,32 1/2—110,02 1/2 z dłuższym i krótkim terminem. Londyn z 7,37 1/2—7,35 1/2 podskoczył na 7,40—7,38, w krótkich przekazach na 7,40 1/2—7,35 1/2. Paryż z 87,82 1/2—87,52 1/2 postąpił na 88,20—87,90. Wyjątkowo Wiedeń 2 m. uległ obniżeniu z 97,87 1/2—97,42 1/2 (108 1/2—108 1/2) na 97,22 1/2 (108 1/2), krótki 98,77 1/2—98,32 1/2 (109 1/2—109 1/2) na 98,62 1/2—98,17 1/2 (109 1/2).

swęj grubości były zapewne używane jako pierścienie, mają na końcu 4 listki; z jednej strony widać dwa, w środku trzy a w końcu 2 guziczki; z pozostałych kolczyków, dwa mają kształt trzech, a cztery—dwóch ozdobnie wyrobionych i obok siebie leżących węzłów.

Na kolezyczkach tych, złożonych w srebrnej wazie, położonych było mnóstwo innych nawleczonych na sznurek lub na skórę przymocowanych kosztowności, gdyż wszędzie, jak wyżej nadmieniam, znalazłem tysiące drobnych przedmiotów, jako to: złote pierścionki, gładkie lub wycięte w kształcie gwiazd i mające 3 milimetry średnicy, perełki złote, zawierające średnicy 4 milimetry, częścią okrągłe lub czworokątne, ozdobione osmioma rowkami; złote przymy 2 1/2 milimetry wysokie i 3 milimetry szerokie; listki złote 5 mil. wysokie, 14 mil. szerokie, zaopatrzone rurką do nawlekania; małe drążki złote, 9 mil. długie, u których znajdują się z jednej strony gałeczka a z drugiej otwór; przymy złote czworokątne; złote okrągłe, na wylot przewiercone, szerokie 2 1/2 mil., długie 5 mil.; podwójne lub potrójne, połączone z sobą złote pierścienie z otworami po obu stronach do nawlekania, mające 7 mil. średnicy; złote guziczki wysokości 5 mil. w wydrążeniu których znajduje się na 3 milimetry szeroki pierścień lub haczyk do przyszywania 7 1/2 mil. długie złote podwójne guziczki w guście masznych spinek do koszul, które nie są spojone, lecz złożone, gdyż z wydrążenia guziczka wystaje rurka mająca 6 milim. długości, z wydrążenia zaś drugiego guziczka ukazuje się również podwójne spinki. Guziczki te służyły prawdopodobnie do ozdoby przedmiotów wyrabianych ze skóry, jako to: pendentów u szabl, puklerzy i t. p. Znalazłem także dwie złote przeklute na wylot przymy grubości 3 mil., długości 19 mil., oraz złotą sztabkę długości 21, grubości 1 1/2—2 milimetrów, z jednej strony z dziurką do zawieszania, z drugiej z 6-ma okrągłymi rowkami karbowanymi, nadającymi sztabce kształt szruby; tylko za pomocą lupy można poznać z latwością, że to nie była szruba.

Nadto znalazłem 2 złote sztuki, z których jedna miała 4 1/2, druga 5 1/4 mil. długości; każda zaś 21 przewierceń.

109 1/2. Obroty wekslowe były znaczniejsze w początku tygodnia, w końcu zmniejszyły się i dla tego w przeciętowej sumie należą do okresu więcej jak średnich. Główną takowych cyfrę stanowią transakcje w wekslach pruskich i londyńskich porobione. Wiednia i Paryża obracano także w partjach większego rozmiaru. Petersburg 3-miesięczny płacony był po 98,87 1/2 w stosunku 6 1/2 % dyskonta rocznego, krótkoterminowy po kursie alpari. Targ tutejszych papierów publicznych w ospalem usposobieniu, przy zmniejszonych obrotach i dalszej redukcji prawie wszystkich kursów. I tak listy likwidacyjne zeszyły z 79,55—79,25 na 79,35—79,05, listy zastawne m. Warszawy 1-ej serii 89,95—89,65 na 89,75—89,45, 2-ej serii 85,95—85,65 na 88,75—88,45, listy zastawne 5 % z 94—93,70 na 93,85—93,55, listy zastawne 4 1/2 % 2-ej serii z 94,10—93,90 na 93,95—93,65; jedynie listy zastawne 4 1/2 % 1-ej serii zyskały drobniutką postępującą się 95,70—93,40, na 95,75—95,45; listy zastawne m. Łodzi pozostają w zaofiarowaniu po 84. W akcjach kolei żelaznych i banków tutejszych prywatnych sytuacja się nie zmieniła; efekta te zupełnie nie uwzględniono, pozostają bez popytu i podazy. Kursy ich nominalnie notowane są: kolei warszawsko-wiedeńskiej 95 1/4 w żądaniu, terespolskiej 113,75—113, łódzkiej 104—103, bydgoskiej w małych sztukach 73—72, w dużych 76 1/2. Akcje banku handlowego 1-ej emisji 274—271, 4-ej em. 117, dyskontowego 248—245, łódzkiego 100 w żądaniu. Z innych wartości, jedynie listy zastawne rosyjskie 5 1/2 % są w częstszym obrocie kurs ich ostatni był 105,50—105,10. Pożyczki premie 2-ej emisji obniżyły się do 155 1/2 w żądaniu, 1-ej emisji utrzymały się przy 158 bez kupujących. (Gaz. Hand.)

Z INNYCH GUBERNIJ.

Dziennik Rusk. Inwalid podaje następujące szczegóły o działaniach naszych wojsk przeciwko turkomanom-jomudom. (Dalszy ciąg *)

Powoli, krok za krokiem posuwając się naprzód i ciągle rażąc nieprzyjaciela ogniem granatów kartaczowych i strzelców, oddział odparł wszelkie usiłowania nieprzyjaciela pójścia do ataku; turkomanami, osmielający zbliżyć się na 200—300 kroków do kolumny, przypalali żywo lub ranami. Pojedynczo porzucając sakle dawały możliwość nieprzyjacielowi, ukrywając się w nich dawać ognia do oddziału; wystrzaly jego po większej części nie przynosiły szkody; ale zdarzało się że niektóre kule trafiały w oddział i jednym z takich wystrzałow został raniony szeregowiec 8 bataljonu linjowego. Po zbliżeniu się do aryku Ana-Murat-baja, główne masy turkomanomów skupiły się po lewej stronie oddziału w jego tył; tłumy te zostały ostatecznie odpędzone granatami kartaczowymi z wszystkich sześciu dział, idących przy oddziale, i ogniem strzelców ustawionych wzdłuż murku rozwalonej twierdzy.

O godzinie 11 z rana nieprzyjaciel już zupełnie zniknął i oddział biwakował spokojnie nad arykim Ana-Murat-bajem.

O godzinie 3-ej tegoż dnia, generał-major Gołowacz zamierzał znów wystąpić i iść dalej śladem turkomanomów do Kyzyltakyru; ale tu dowiedział się od persów, którzy przyszli do biwaków i od ojca gruzina, niedawno powróconego z koczowisk jomudów, że turkomanami znajdują się nie na Kyzyl-takyrze, lecz w dolnych częściach Ana-Murat-baja i Kulandy-japa i że dla dojsia do tych miejsc, oddział musi powrócić po przebytej drodze trzy wiorsty i potem zwrócić na południe i posuwać się dalej około pięć wiorst, aby dojść do obozowiska turkomanomów.

Strata przewodników posród rannej bitwy, doprowadziła do tego, że oddział podczas posuwania się przybrał nieco mylny kierunek. Obliczając, że przybywszy na miejsce obozowiska turkomanomów, trudno będzie prowadzić bój o późnej porze dnia, i mając obok tego na widoku silne zużycie wojsk, które nie spały całej poprzedniej nocy, a potem były się do 10-ej godziny z rana, generał-major Gołowacz postanowił nocować na Ana-Murat-baju i na drugi dzień wyruszyć do dolnej części tego aryku i Kulandy-japa.

Patrz Nr. 193 Dziennika Warszawskiego.

przytomności umysłu, że duża srebrna waza z opisanymi wyżej kosztownościami włożył do skrzyni, tak iż tym sposobem nie zgineła ani jedna pereł i wszystko znalazłem nieuszkodzone. Przyjaciel mój, znany z wietlu odkryć i dzieł, chemik Landeler z Aten, który znalazł w skarbu miedziane przedmioty analizował, utrzymuje, że wszystkie zawierają w sobie czysty miedź bez cynku lub cyny, i że dla zapewnienia trwałości, wszystkie były kute.

Mając nadzieję znalezienia więcej szacownych przedmiotów i pragnąc odkopać mury trojańskie aż do bramy Skajskiej, poleciłem rozwalic wierzchni mur na przeszerzeni 17 1/2 metra. Kazalem również usunąć ogromną bryłę ziemi oddzielając wykopalka zachodnie od północno-zachodnie i zrobilem most nad bramą Skajską celem łatwiejszego uprzamienia gruzów.

Zarządzone przezemnie dalsze poszukiwania wydały dla nauki bardzo pomyślny rezultat, i gdyż odkryłem kilka ścian, oraz obszerny pokój królewskiego pałacu, mający 6 metrów długości i w którym w późniejszej epoce nie wzniesiono żadnej budowli.

Pomiędzy znalezionymi tam przedmiotami odznacza się głównie kawał szyfru z napisem doskonale wyrytym, lecz ani ja, ani uczonej mój przyjaciel Burnouf nie jesteśmy w możności objaśnić, w jakim języku jest napisany; dalej natrafiliśmy na bardzo ciekawe terracotty, pomiędzy innymi na naczynie w kształcie beczki z rurką w środku do nalewania i wypuszczania płynów. Na murach trojańskich, o 1/2 metra od miejsca gdzie skarb został znaleziony, znajdowały się trzy srebrne kubki, z których dwa przy odkopywaniu gruzów uległy stłuczeniu; odłamki te dadzą się złożyć, gdyż posiadają wszystkie kawałki. O ile się zdaje, kubki te należały do tegoż skarbu. Dokładny opis skarba jest skreślony w dziele będącym w druku u Brockhaus w Lipsku, w którym są zebrane wszelkie wiadomości dotyczące odkryć dokonanych przezemnie przy odkopaniu Troi. Atlas mający stanowić część tej publikacji, zawierający będzie 216 tablic fotografowanych, przedstawiających kopie wszystkich osobliwości skarbu.

Straty nasze w bitwie 15 lipca, niestety, były dość znaczne: poległ sztab oficer jeden (podpułkownik Jesi-pow); niżej stopni trzeci, w tej liczbie z 2 batali-
onu strzelców jeden, z 8 orenburskiej seiny jeden i z 5 siemirieczskiej seiny jeden; zostali ranieni: jenera-
l-major Golowaczow w rękę, pułkownik von Mayer
w głowę i rękę, podpułkownik Friede, kapitan Mejew
i setnik Iwanow — wszyscy trzej lekko palczami w głow-
ę. Z nich pułkownik von Meyer i setnik Iwanow,
z powodu wielkiej utraty krwi pozostali w taborze.
Niżej stopni zostali ranieni: z 2 batalionu strzel-
ców trzech (z nich dwóch już umarło), z 8 batalionu
strzelców jeden, z baterji rakietników sześciu, z dywi-
zjonu pieszego jeden, z 3 uralskiej seiny jeden, z 8
orenburskiej seiny jeden, z 12 orenburskiej seiny
jeden, z 5 siemirieczskiej seiny trzech, z 1
uralskiej seiny pięciu. Razem w ciągu całego dnia
zostali ranieni: jeden jenerał, dwaj sztab oficerowie,
dwaj ober-oficerowie i 32 niżej stopni. Straty nie-
przyjaciela w bitwie 15 maja są bardzo wielkie; we-
dług wskazań krajowców, samych poległych było 800
ludzi. Liczba ranionych musi być jeszcze znaczniejsza.

Według zebranych wiadomości w bitwie 15 lipca,
uczestniczyli, oprócz jemułów, turkami następujących
pokoleń: goklerzy, dwa oddziały ezadorów, imrali,
część ali-ili i karadazli.

Liczba ogólna uczestniczących w bitwie turkoma-
nów, według obliczeń krajowców, wynosiła około 10,000,
z nich około 4,000 pieszych i około 6,000 konnych.

Dnia 30 sierpnia roku bieżącego została otwarta w
Pskowie szkoła realna o czterech klasach, z wydziałami
zasadniczym i handlowym, oraz mechanicznym w wy-
szej klasie dodatkowej. W tym roku otwarte będą tyl-
ko klasy 3-oia i 4-ta. Za świadectwami uzyskanymi
w gimnazjum zapisało się 9 uczniów. (Gon. Urzęd.)

Jako uzupełnienie podanych w N 206 Gonca Urzęd-
owego krótkich wiadomości o czynnościach Północno-
Zachodniego oddziału Cesarstwa ruskiego Towarzystwa
geograficznego, toż pismo zamieszcza następujące szcze-
góły: Dr. Berendt, uczonej z Królewca, który przedsię-
brał w roku 1870 podróż wzdłuż Niemna dla zbadania
zjawisk formacji trzeciego rzędu, zwrócił uwagę na
okolicie m. Grodna, gdzie koło karcaży Pyszki (u Be-
rendta Puschki) daje się spoznać formacja kredowa,
skutkiem czego miejscowość ta otrzymała nazwę
mięły, t. j. kredy (u Berendta Maala). Badając okolice
Grodna, Berendt znalazł o cztery wiorsty od miasta,
w gubernji suwalskiej, koło wsi Gotowice, ślady forma-
cji, które pod względem swych oznak zewnętrznych
są bardzo podobne do formacji brunatno-węglanej i
burzynowej w pruskiej Samlandji. Stwierdzając ten
fakt, Berendt przemawia w wydanej przez siebie broszur-
ce za niezbędnością dalszych poszukiwań, dla stanow-
czego poparcia wniosków wyprowadzonych przez niego
na zasadzie badań powierzchniowych.

Komitet rozporządczy Towarzystwa zapytywał w tym
względzie członka honorowego Cesarstwa Towarzystwa
geograficznego, p. Gelmersena, który potwierdził
doniosłość pod względem naukowym i praktycznym do-
konywania w dalszym ciągu poszukiwań rozpoczętych
przez Dra Berendta, następnie zasudził się do członka od-
działu, p. Dymczewicza, z prośbą, aby raczył podjąć
się osobiste poszukiwania w miejscowości wskazanej przez
Dra Berendta i zakomunikować następnie swoje zdanie
co do dalszego biegu robót. Rezultatem badań p. Dym-
czewicza było odkrycie pokładów węgla brunatnego w
powiecie grodzieńskim, o pięć wiorst od Grodna, w gó-
rze Niemna, koło wsi Żydowizny. Wystające na ze-
wnątrz kawały węgla brunatnego są dość znacznej wiel-
kości i o ile wnosić można z znajdowania ich w roz-
maitych miejscach parowu, pokłady tego węgla muszą
ciągnąć się na znacznej przestrzeni pod gruntem nanie-
sionym potopami, lecz dla należytego przekonania się
o tem, potrzeba przedsięwziąć poszukiwania dokładniej-
sze. Istnienie węgla znane było włościanom, którzy
używali go niekiedy do rozkładania ognia na pastwi-
skach. Według otrzymanych następnie wiadomości, od-
kryto w roku zeszłym węgiel brunatny dalej jeszcze w
górze Niemna, o 17 wiorst od Grodna, koło wsi My-
gowo, gdzie wody wiosenne splukują dość znaczny po-
kład tego węgla.

W oddziale statystyki, komitet rozporządczy wyasy-
gnował środki niezbędne dla opracowania danych o
śmiertelności żydów w Wilnie, na zasadzie ksiąg z o-
kresu 30 przeszło lat. Materiały do statystyki gospo-
darstwa wiejskiego i przemysłu miejscowego przysyła-
ne są w dalszym ciągu w znacznej ilości, tak iż dotąd
otrzymano już od nauczycieli szkół ludowych przeszło
300 opisów. Dla opracowania zawartego w nich, boga-
tego materiału statystycznego i etnograficznego, wyasy-
gnowano niezbędne na początek środki.

W oddziale etnografji powzięto zamiar przystąpienia
do zbierania i opracowywania materiałów dla ułożenia
mapy etnograficznej. Z polecenia komisji utworzonej z
członków oddziału, którzy oświadczyli się z chęcią bra-
nia udziału w tej pracy, złożono na ostatnim posiedze-
niu komitetu rozporządczego sprawozdanie wraz z opi-
sem planu tej pracy. Komisja podjęła się zadania roz-
ległego, zależnego na zebraniu materiałów dla ułoże-
nia mapy etnograficznej nie tylko całego kraju, lecz
także przyległych miejscowości Królestwa Polskiego i
Prus, w celu oznaczenia granic zamieszkania plemienia
litewskiego. Komitet rozporządczy, okazując dla tej
pracy zupełne społeczeństwo, wyasygnował niezbędne na
początek środki pieniężne, i oprócz tego protektor od-
działu, jenerał-gubernator wileński, kowiński i gro-
dzieński, jenerał-adjutant A. L. Potopow, oświadczył
się z gotowością okazania ze swej strony pomocy
przez zapewnienie środków niezbędnych dla wypisywa-
nia danych z akt władz rządowych i przez wezwanie
osób urzędujących w kraju do dostarczania stosownych
wiadomości i materiałów, co wplynie bezpłatnie na
pomysłny bieg pracy i zmniejszy wydatki na zbieranie
materiałów.

Badania co do uszlawnienia r. Syr-Darji i co do
kierunków drogi żelaznej z Rosji do Azji Środkowej. Pod
tym tytułem zamieszczone zostało w Turkies. Wied.
następujące zawiadomienie: „Jenerał-major Beznosikow,
który badał na wiosnę r. b. koryto Syr-Darji dla prze-
koniaania się o stopniu słowności tej rzeki, przyszedł
do wniosku, że dla zwiększenia masy wody w Dżaman-
Darji, należy koniecznie rozszerzyć i oczyścić rzeczkę
Kitkan-su (Kitkan-Uziak). Praca ta będzie łatwiejsza
i nie pociążająca za sobą tak licznych robót hydrografi-
cznych, jak oczyszczenie Kara-Uziaku, który rozlewa
się pomiędzy zarosłami trzcin, tworząc przeszło 20 jak
najmniejszych odnóg, których przestrzeń ogólna wy-
nosi przeszło 20,000 wiorst kw. Zdaniem jenerał-majora
Beznosikowa, wody wpadające do Kara-Uziaku są wła-
ściwie bagnami wśród zarosłami trzcin, bez brzegów
i z wyspami pływającymi. Tworzą one bądź niedo-
stępne trzęsawiska, bądź też bystre wodospady. Nie
ma tu ani jednego przejścia dogodnego. Ten tylko
może projektować uszlawnienie koryta Kara-Uziaku,
któ go nie widział wśród gestych zarosł trzcin, za-
jamowanego niemal naniesionymi korzeniami drzew.

Kara-Uziak ma znacznie więcej mielizn niż Dżaman-
Darja, zakrety zaś jego są bez liczby.

„Od Kazalińska do fortu 2-go, Syr-Darja nie przed-
stawia przeszkód dla żeglugi; napotykające tu kupy
kamieni podwodnych nie są niebezpieczne. Z tych Ak-
dzarskie mogą być z łatwością wysadzone w powietrze
za pomocą prochu. Majlbaszkie zaś mogą być uprzy-
żniedza za pomocą widel mechanicznych. Syr-Darja
przydatna jest także do żeglugi od Perowska do Tur-
kiestanu; powyżej tego miasta, szybkość prądu (w je-
dnym miejscu do 6 1/2, stóp na sekundę, w drugim
zaś—do 7 stóp na sekundę), będzie bardzo przeszkad-
zać kursowaniu parostatków i holowaniu gabar mają-
cych niżej przeszło po 800 pudów ładunku. Zdaniem
jenerał-majora Beznosikowa, Syr-Darja, od południka
Turkiestanu do Czynazu, zapewniłaby daleko
znaczniejszą korzyść, gdyby poprowadzono do niej
kanały do miejscowości nadbrzeżnych, posiadających
grunta wyborne, lecz suche i bezwodne.

„O ile nam wiadomo, jenerał-major Beznosikow
zdołał już zwiedzić część zachodnią stepu kirkiżkiego,
od Orenburga przez Ilek, Ak-tiube, Embę, Muga-
dzor-tau, Wielkie i Małe Barsuki, do półwyspu Czubar-
toranz (nad morzem Aralskim) i złożył dowodzą-
cemu wojskami swe wnioski i kombinacje co do projek-
tu budowy drogi żelaznej do Turkiestanu w nastę-
pujących 6 kierunkach: 1) z Orenburga, przez poste-
runek Ilekki, rzekę Embę, do Kazalińska (1,560 wiorst);
2) z Orenburga, przez jezioro Karawanne, m. Ak-ti-
ube, r. Czit-Irgiz, pomiędzy Wielkimi i Małymi Bar-
sukami (1,480 wiorst); 3) przez Ak-tiube, stanicę
Ak-Dżulpas, wprost na stanicę Kara-tugaj i fort 2-gi
(1,500 wiorst); 4) z Orenburga, przez m. Turgaj, na
m. Perowsk (1,360 wiorst); 5) z Orenburga przez Sa-
ry i Kara-kamysz, jezioro Arys, do m. Perowska (1,450
wiorst); 6) z Jekaterinburga, przez źródła rzek Sary
i Kara-Tugajew, r. Sary-su, jeziora Tele-kul i Kum-
kul, do m. Turkiestanu (4,300 wiorst). Ten ostatni
kierunek, zdaniem jenerał-majora Beznosikowa, jest
najdogodniejszy. Korzyści i niedogodności wszystkich
sześciu kierunków, jenerał-major Beznosikow objaśnia
porównawczo w osobnym memorjale, który złożył do-
wódcąemu wojskami.

„Do tych wiadomości dodajemy z swojej strony,
że plany tych linii są już obecnie wykonane.

„Wszystkie te roboty, wykonane w pół roku, po-
dług instrukcji i poleceń jenerał-gubernatora, mogą
przebiec się wielce do postępu kwestji drogi żela-
znej do Azji środkowej, iniejątywa zaś w tym wzglę-
dzie należy do Rosji.”

„Dość ważną wiadomość podają *Sowremennaja Iz-
wiestija*. Niejaki p. Potemkin donosi nam — powiada pi-
smo pomienne, że w samej niemal Moskwie odkryto
pokłady węgla kamiennego. „Niedawnie jak dziś do-
wiadzieliśmy się — pisze p. Potemkin — w wagonie drogi
żelaznej moskiewsko-kurskiej od włościan, że mieszka-
niec ich wsi, włościanin dóbr koronnych, odkrył wielkie
pokłady węgla kamiennego o 6 wiorst od Moskwy, w
wsi Dżakowie, oraz koło wsi Kolomienkiej i w
miasteczku Czortowo-Gordiszczu, koło wsi św. Józefa
wielkanoonych, i jednocześnie trzymał on tam w dzie-
rżawie grunty włościańskie. Za to odkrycie włościanin
dali mu rewers na 1,000 rs., on zaś stara się przystą-
pić do wydobywania tego węgla i rozpocząć w tych
dniach roboty około tego.”

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Korespondent Norda pisze z Paryża pod dniem
20 września: W dniu 26 b. m. przypada termin ozna-
czony przez przewódców prawego środka w izbie dla
ich układu z fuzjonistami należącymi do czystej pra-
wicy; jeżeliby hr. Chambord w tym dniu nie zgodził
się na prośby jakimiś go napastują tak natężerzy, to
naczelny prawego środka odzyskaj całą swobodę
działania a wiadomo już że nie użyja jej tym razem na
nowe kroki do Frohsdorfu. Te szczegóły są dostate-
czne do wytłumaczenia podwójnej działalności fuzjoni-
stów i uporczywości z jaką ich przeciwnicy z lewej
strony izby powtarzają fakt, jakkolwiek zaprzeczony i
przez organa najbardziej wtajemniczone i przez sam
zdrowy rozsadek, że hr. Chambord napisał był list z
powinowaniem do areyb. Guibert, z powodu jego listu
pasterskiego wymierzono przeciw królestwu włoskie-
mu. Legitymisi przynajmniej z dziennikiem *Union*, iż
król powinien się porozumieć z narodem, lecz trzeba
przedewszystkiem ażeby ten król istniał. Hrabia
Chambord nie może układać się za panującego, albo-
wim jego zobowiązania nie miałyby innej sankcji jak
tylko opartej na słowie prywatnego człowieka. Dzi-
siejsza *Union* podejmuje to tak trudne zagadnienie i tak
je rozwiązuje: „Czy rezygnacja przed przywróceniem mo-
narchji, wszystkie kwestje które najbliżej dotykają in-
teresów i honoru kraju? Taki jest punkt który roz-
dziela slugi monarchji tradycyjnej od stronników mo-
narchji nazwanej konstytucyjną. Przynajmniej Zgro-
madzeniu Narodowemu prawo wybierać pomiędzy
monarchją a rządem republikańskim — lecz tak samo jak my,
rojalisci, nie sądzimy ażeby to Zgromadzenie miało
prawo oznaczać warunki istnienia rządy republikań-
skiej wpierym zanim ta rządy republikańskie zostanie ogłoszona, tak
znowu domagamy się od nich że stanowiska monarchji
zostaną, ażeby się nie narzucono ani ludowi pozbawione-
mu króla, ani królowi rozłączonego z ludem. Lecz je-
żeli Zgromadzenie będzie strzegło praw kraju, i doma-
gające się ażeby tłumacze jego woli naradzali się wraz
z królem — postąpi słusznie i to właśnie będzie przygo-
towaniem umowy króla z narodem — czyli w gruncie rze-
czy samej monarchji, gdyż będzie to myśla zapożyczony
od hr. Chamborda przez przedstawicieli Francji.”
Są to zawsze te same wykryty, lecz na pozor trudno
już okazać się łatwiejszymi do zgody. *Union* tak
samo jak hr. Chambord, wystrzega się iść za przykładem
Gazette de France i dotknąć wprost „niemięanej za-
sady wszechwładztwa ludu” przypominając, że nawet sobie
cokolwiek i przedstawia swoją tezę w najkorzystniej-
szem świetle, ażeby przygotować umysł do odpowiedzi,
którą spodziewają się jeszcze wydrzeć księciu przed
dniem 26 b. m., jako fatalnym terminem przynierza
zawartego w celu przywrócenia monarchji. Niecierpli-
wi nie poprzestają na tem; podają oni, jako strzeżo-
nie odpowiedzi udzielonej przez hr. Chambord dwóm
delegowanym, pp. Sugny i Merveilleux-Duvignaux, to
własnie oświadczenie *Union*, które dopiero przeczytali-
ście a niektórzy nawet puszczają poddmuchy takie, iż
król jak skoro tylko zostanie wprowadzony na tron
i uznany przez naród, natychmiast będzie abdykował
na rzecz hrabiego Paryża. Obiedwie te nowiny warte
są jedna drugiej. Imi jeszcze utrzymują, iż księżę przy-
jął już wszystkie warunki jakie mu postawiono. Lecz
wiadomość ta jest bezzasadna.

„Czytamy w *Nordzie* w Anglii kwestja wyborów
ogólnych zaoczna się ustalić, lecz dzieje się to raczej
w skutek konieczności moralnej, spowodowanej stanem
rozprzeżania stronictw w izbie gmin, niż w skutek
planu obmyślanego przez p. Gladstona, ten bowiem nie

jest dość pewnym wypadku głosowania sekretnego, a
z powodu takiej wątpliwości, być może, iż woli zyskać
na czasie i przedłużyć, bądź co bądź, swoją władzę.
Mówią jednakże, iż kwestja rozwiązania izby ma być
podniesioną na radzie ministrów, która się wkrótce
zberze w Balmoral pod prezydencją królowej.

Dzienniki paryżkie otrzymały wiadomości z Tan-
geru pod dniem 19 września, podług których syn zmar-
łego sultana marokańskiego proklamowany został, jako
jego następca, bez żadnej protestacji. Przeciwna wi-
adomość, podana przez dzienniki włoskie jest zatem be-
zasadna.

Telegramy z gazet zagranicznych.

Paryż, 20 września. Dzienniki legitymistyczne za-
przecają, jako bezzasadnej, podanej przez *Temps* wi-
adomości, jakoby deputowany i przywódca prawicy le-
gitymistycznej, p. Larcy powoził adres do Frohsdorfu.
P. Larcy nie opuszczał wcale departamentu Gard, ani
położonych tam jego dóbr i tak samo nie zreagowano
żadnego adresu do hr. Chambord. — Dziennik *France* o-
trzymał wiadomości z Wiednia, potwierdzające donie-
sienie, iż uwiadomienia dla naklonienia hr. Chambord do
kompromisu co do konstytucji i do zrobienia ustępstw
w kwestji sztandaru, pozostały bez skutku. Hr. Cham-
bord miał oświadczyć ponownie, iż tylko manifest jego
z 1871 r. uważany być może jako jedyny program,
zgadzający się z uczuciem godności i sumieniem
jego. *Sour* zapewnia zaś przeciwnie, iż hr. Chambord
złożył jak najbardziej zadowalniające oświadczenie i
jest skłonny, skoro tylko uznane zostaną bezwarunko-
wo jego prawa dziedziczne, do zrobienia wszelkich u-
stępstw, jakie uznane zostaną za konieczne. — Obok te-
go wszystkiego obiegają pogłoski, iż hr. Chambord, po
uznaniu jego praw do następstwa tronu i złożeniu w
Wersalu przysięgi na wierność, zrzecze się rządów na
korzyść hrabiego Paryża.

Paryż, 21 września. *Bien Public* wzywa prezyden-
ta rządy republikańskiej do spiesznego zwołania zgromadze-
nia narodowego. — Dzienniki legitymistyczne zaprzecają,
jako bezzasadnym, niepomysłnym wiadomościom, po-
dawanym o zrobionych w Frohsdorfu krokach. — Dr. Ne-
laton zmarł tu dziś.

Wiedeń, 21 września. Król Wiktor-Emanuel, po-
żegnawszy jak najserdeczniej cesarza, wyjechał dziś wie-
czorem do Berlina. Oprócz cesarza na dworzec kolei
żelaznej północno-zachodniej przybyli na pożegnanie
także arcyksiężęta i członkowie ministerstwa. Licznie
zebrana ludność powitała króla sympatycznymi okrzy-
kami.

Berlin, 22 września. Król włoski przyjechał tu
dziś.

Kassel, 22 września. *Kasseler Anz.* ogłasza mani-
fest elektora do agnatów, datowany z Horzowie dnia
16 września. W manifestie tym elektor protestuje prze-
ciwko wszelkiej umowie, zawartej przez książąt heskich
z rządem pruskim, bez jego zezwolenia i wiedzy.

Bruksela, 20 września. Król i królowa wyjechali
dziś z rana incognito do Biarritz, gdzie zabawią przez
trzy tygodnie.

Rzym, 20 września. Przy obchodzie rocznicy zaje-
cia Rzymu, wojska włoskie robiły liczne manifestacje. —
Opinione podaje wiadomość, iż w komisji, której powie-
rzona została likwidacja dóbr kościelnych, zameldowało
się już przeszło 60 korporacji religijnych. — *Diritto* ogła-
sza wiadomość z Aden, podług której wojska egipskie
zajęły Berbera nad arabską zatoką morską. Władze
angielskie w Aden wysłały jeden statek wojenny do
Berbera dla obserwacji i zażądały jednocześnie dalszych
instrukcyj w Bombay.

Madryt, 20 września. Bandy karlistowskie z Bi-
ska i Guipuzcoa atakowały wczoraj Tolozę, lecz od-
parto zostały z znacznymi stratami.

Madryt, 21 września. Posiedzenia kortsów odro-
czono zostały wczoraj. — Wiadomości urzędowe donoszą,
iż jenerał Loma w Tolozie zapotrzonny jest na długi
czas w zapasy żywności. Powstańcy zrobili wycieczkę
z Kartaginy, lecz zostali odparci. Powiadają tu, iż sta-
tki powstancze opuściły przystań Kartaginy, przybyły
do Alicante i groziły miastu bombardowaniem. Konsu-
lowie mocarstw zagranicznych zaprotestowali przeciwko
temu, a naczelny dowódca eskadry angielskiej zażądał
trzydniowego terminu dla otrzymania koniecznych in-
strukcyj od swego rządu.

Madryt, 21 września. P. Castelar, nieprzyjmując
proponcji Garibaliego pomagania rządowi hiszpańskie-
mu w walce przeciwko karlistom oświadczył, iż ufając
armji hiszpańskiej i ludowi, czuje się dostatecznie sil-
nym w obec niebezpieczeństw obecnego położenia.

p. o. Redaktora Henryk Bartsch.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

Od wczoraj przybył Warszawie jeszcze jeden,
pierwszorzędnny zakład gastronomiczny a założyli go
ludzie posiadający dwa nieodzowne czynniki, poręca-
jące za przyszłe powodzenie — to jest: kapitał i specja-
lnosc w fachu.

Mówiąc to, mamy na myśli nowo otworzoną, w ze-
słaz niedzielę, restaurację w hotelu Rzymskim.
W prawdziwie, w tymże samym lokalu, istniała zawsze
restauracja, utrzymywana kolejnie przez rozmaitych
przedsiębiorców, lecz wszystkim poprzednikom terażniej-
szych właścicieli tego zakładu, zbywało na odpowie-
dnie lokalu.

Dziś, stało się inaczej: do dawniejszego lokalu, no-
wo otworzonej restauracji, złożonego z przedpokojem,
wielkiej sali ogólnej i ościennego buduaru, przybyło
aż pięć oddzielnych i obszernych gabinetów, po drugiej
stronie sieni, urządzonych w ten dogodny dla publicz-
ności sposób, iż do każdego z nich prowadzi wejście
oddzielne, a do wszystkich ułatwiono także i podjazd
przez bramę od ulicy Trembackiej lub wprost od fron-
tu — cały zaś zakład opatrzone w przyzwoitą i zręczną
usługę meżką.

Patrząc na gustowne i eleganckie umeblowanie o-
gólnej bufetowej sali i na prawdziwy komfort z jakim
urządzone wszystkie gabinety; zwiedziliśmy wielką,
widną i we wzorowej czystości utrzymaną, w suterenie
kuchnię, w której aż dwóch, głosnych z reputacji go-
spodaruje kucharzy, (pochodzą oni jeszcze ze szko-
ły *Marego i Herzego*) zajmujący z tamtąd do obok
leżącej spiżarni ustawionej na lodzie i do dwóch
piwnic podgrzewanych, napełnionych winami i wszel-
kimi wykwintnymi napojami, pochodzącymi z sław-
nych i reputowanych domów, zlustrowawszy nako-
niec, skład w którym na mnogich półkach zastawione
są przeróżne konserwy z owoców, grzybów i t. p. obok
pikł angielskich i delikatnych sosów francuzkich,
zwiedziliśmy następnie, jeszcze miejscową kawiarnię
i obejrzawszy wszystkie przybory, aż do windy prze-
znaczony do podawania potraw — aż do piwnicy na
skład beczek z kapustą i ogórkami, powzięliśmy prze-
konanie że nowa Restauracja w Hotelu Rzymskim,
którą także, po zmianie właściciela, zamierza przestroić

się na nowo, — będzie jednym z najbardziej wziętych i
najchętniej odwiedzanych zakładów — tem pewniej, że i
cała bielizna oraz serwisy i szkło stołowe, znajdują się
w ogromnym wyborze i w najlepszym gatunku.

Jeden z dwóch kierowników tego zakładu, posiada
już zresztą, jakby zdobyty klientelę, albowiem pozosta-
jąc przez lat kilka w sławnym tu zakładzie gastronomicz-
nym, zjednał tam sobie przychylnosc wszystkich gości
przez uprzejmosc, gorliwość i dbalosc i ich wygode.

Z tem życzliwym słowem, jakie jest na wstępie da-
jemy, niech nowa Restauracja „Rzymska”, zdoła w we-
solą przyszłość, lecz niech weźmie sobie za hasło w po-
stępowaniu, że jak czasowa niepomysłność zwyciężyła się
wytrwałoscia, tak znowu powodzenie, im większe, tem
wiecej obowiązuje. 5568.

Warszawa
dnia 12 (24) września.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — Dziś, we środę, trzejdzie w 5-u aktach
(11-u obrazach), **Zbojcy**. — Początek o godzinie 7-ej.
Jutro, we czwartek, opera **Cyrulik Sewilski**. — Wczoraj, było
osób 414.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘ-
KNYCH. — Otwarta codziennie, od godziny 11-ej rano do go-
dziny 5-ej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. —
Wejście do osoby w dniu powszednim kop. 15; — w niedziele zaś
i święta kop. 5.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu war-
szawskiego). — Otwarty w niedziele bezpłatnie.

Przyjmowanie chorych.

w klinikach uniwersyteckich, mieszczących się w szpitalu Dzie-
ciątka Jezus (wejście przez bramę od ulicy Brackiej).
Choroby wewnętrzne, prof. Kosiński, od godziny 9 do 10 1/2,
we środy i soboty.

Choroby wewnętrzne, prof. Andrejew, od godz. 11 1/2 do 1-jej
we wtorki i piątki.

Przyjmowanie chorych przychołnich na poradę
bezpłatną

„w szpitalu Dzieciątka Jezus“
(wejście przez drzwi główne od placu Dzieciątka Jezus)

Choroby wewnętrzne: Dr Pogorzelski każdodziennie od godziny
9 do 10 rano.

Choroby zewnętrzne: Dr Orłowski każdodziennie od godz. 10 do
11 rano.

Choroby organów moczowo-płciowych:
Dr Orłowski we wtorki, czwartki i soboty od godziny 11 do
11 1/2 rano.

Dr Waszbor w poniedziałki, środy i piątki od godziny 11 do
11 1/2 rano.

Przyjmowanie chorych

„W szpitalu świętego Rocha.”

Codziennie od godziny 9-ej do 10-jej rana, głównie zaś:
Choroby zewnętrzne — Dr Stankiewicz.

Choroby wewnętrzne — Dr Obrębski.

W dniu 11 (23) bież. mies. i roku, chorych w 8-miu
gynwaldnych szpitalach: przybyło 51, wyzdrowiało 41, umarło 6,
pozostało 1553 (mężczyzn 738, kobiet 816), z nich w szpitalu
starozakochanych mężczyzn 117, kobiet 128.

Przyjechał: — Jenerał-adjutant baron Ramsey, z za-
granicy.

Wyjechał: — Jenerał-lejtnant Schermel, z Nowogio-
rgiewska.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

Table with columns: Wskaz., Żądano, Płacono, and sub-columns for R. and K. It lists various financial instruments and their market values.

1) Wartość kuponu bieżącego od Listów Zastawnych rs. 1k. 27 1/2.
2) Wartość kuponu od Listów Zastawnych nowych rs. 1 k. 27 1/2.
3) Wartość kuponu Listu Zastawnego m. Warszawy rs. 2 k. 40.
4) Wartość kuponu Listu Zastawnego m. Łodzi rs. 1 k. 97 1/2.
5) Wartość kuponu od Listów Likwidacyjnych rs. 1 k. 25 1/2.

